

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА 11Б
11 000 БЕОГРАД**

Предмет: Реферат Комисије за избор у звање редовног професора за ужу научну област Библистика/Тежиште истраживања: Свето Писмо Новог Завета, са пуним радним временом.

Одлуком Изборног и Наставно-научног већа Православног богословског факултета Универзитета у Београду, од 23. новембра 2018. године, као и решењем о образовању Комисије (бр. 0205-1030/3 од 18. децембра) за припрему реферата, изабрани смо за чланове стручне Комисије за припрему реферата за избор у звање једног редовног професора за ужу научну област Библистика / Тежиште истраживања: Свето Писмо Новог Завета. Пошто смо прегледали конкурсни материјал, част нам је да Већу поднесемо следећи:

РЕФЕРАТ

На конкурс, објављен у публикацији Националне службе за запошљавање *Послови* од 5. децембра 2018. године, пријавио се кандидат проф. др Предраг Драгутиновић, ванредни професор за наведену ужу научну област. Кандидат је уз пријаву приложио сву конкурсном предвиђену документацију.

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Предраг Драгутиновић, син Драгутина, рођен је 11. фебруара 1972. године у Београду. У Београду је завршио основну и средњу школу. Богословски факултет Српске Православне Цркве у Београду уписао је школске 1991/92. године. Паралелно са Богословским факултетом уписује се и на одсек Класичних наука Филозофског факултета Универзитета у Београду, где слуша четири семестра и редовно полаже испите. На Богословском факултету је дипломирао 6. августа 1996. године са просечном оценом 9,78 и дипломским радом из предмета Свето Писмо Новог Завета, на тему: Увод у Посланицу Римљанима светог апостола Павла, са оценом 10. Исте године добија од НЕКС-а (Hilfswerk der Evangelischen Kirche der Schweiz) стипендију и одлази у Берн (Швајцарска) на једногодишње изучавање немачког језика и ближе упознавање савремених библијских

наука на Евангеличком теолошком факултету, где његов рад у току две године прати проф. др Улрих Луц (Ulrich Luz). Академске 1998. године прелази на Старокатолички факултет Универзитета у Берну, где са успехом окончава постдипломске студије из области Свето Писмо Новог Завета, приложивши 1999. године рад на тему: Један ка читаоцу (reader) оријентисани увод у Еванђеље по Марку. Ментор на постдипломским студијама био је др Урс фон Аркс (Urs von Arx), професор Новог Завета на Старокатоличком факултету у Берну. Током 2002. и 2003. године ради у Библиотеци Православног богословског факултета. Од 2003. године наставља студије у Атини. Уз подршку епископа бачког и професора Светог Писма Новог Завета Иринеја Буловића добитник је стипендије Светог Синода Грчке Православне Цркве. После једногодишњег изучавања новогрчког језика, које приводи крају у јуну 2004. године са испитном оценом 10, наставља докторске студије у Атини под научним покровитељством проф. др Христоса Караколиса. У Грчкој, у току четири године боравка, поред израде докторске дисертације, изучава старогрчки језик и савремену грчку Библистику. Докторску тезу, под називом Мисија и комуникација у раном хришћанству: путовања хришћана као израз јединства Цркве у Новом Завету и код апостолских Отаца са успехом је одбранио 2008. године, на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. За избор у звање доцента на Православном богословском факултету предложен је 7. октобра 2008. године, а изабран од стране Стручног већа Универзитета у Београду маја 2009. Од тада ради као доцент на Катедри за ужу научну област Библистика – Свето Писмо Новог Завета, где предаје предмете Увод у Нови Завет, Библијска ерминеутика, *Novum Testamentum Patristicum* и, на мастер студијама, Свет Новог Завета и на докторским студијама предмет Контекстуална ерминеутика Новог Завета. Кандидат је био ментор на многим завршним и дипломским-мастер радовима, као члан комисија за одбрану радова из различитих области. Страни језици којима влада су немачки, грчки и енглески. Радове објављује на српском, немачком, енглеском и грчком језику. Кандидат учествује на многим међународним, регионалним и националним научним скуповима.

1. ОПШТИ УСЛОВ: ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА

Комисија констатује да је испуњен општи услов за звање ванредног професора. Библиографија др Предрага Драгутиновића, од године избора у звање доцента до данас, обухвата следеће јединице:

„Mare nostrum у служби Еванђеља: почетак хришћанске мисије у античком свету“, у: Библијата и морето, София: И. Найденов 2009, 77–91.

Саопштење на научном скупу, објављено као поглавље у тематском зборнику. У тексту се износи значај мобилности морским путевима античког света за ранохришћанску мисију.

„Има ли смисла трагати за првобитним смислом? Теолошки значај историјско-критичке методе“, Саборност: теолошки годишњак, год. III (2009) 1–17.

Оригинални научни рад који разматра могућности и границе рецепције историјског критицизма у православном приступу библијским текстовима Новог Завета.

„Нови домети историјске психологије Новог Завета као теолошко-херменеутичке дисциплине“, Саборност: теолошки годишњак, год. III (2009) 327–333.

Кратка научна расправа која отвара низ прилога у часопису Саборност који обрађују интердисциплинарне могућности проучавања Светог Писма Новог Завета. У овом случају тема је могућност повезивања психологије и историјске психологије са студијама Новог Завета.

„Поредок у хришћанском дому: социолошко-еклесијални аспекти породичних односа у Кол. 3, 18 – 4, 1 и Еф. 5, 22 – 6, 9“, Богословље год. LXVIII, бр 2 (2009) 27–42.

Оригинални научни рад који на основу егзегезе конкретних текстова указује на социјалне аспекте живота раних хришћанских заједница. Нарочито се истиче инклузивни карактер ранохришћанских црквених сабрања.

Мисија и комуникација у раном хришћанству. Путовања хришћана као израз јединства Цркве у Новом Завету и код апостолских Отаца. Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања, Београд 2010 (ISBN 978-86-7405-065-1). Сажетак дисертације који је за циљ имао упознавање шире научне јавности са резултатима истраживања: „Mission and Communication in Early Christianity. Christian Travelling as an Instrument of Unity of the Church in the New Testament and Apostolic Fathers“, Sacra Scripta, год. VII, бр. 2 (2009) 239–240. Монографија представља прегледану, поправљену и допуњену верзију докторске дисертације кандидата.

Садржај:

Предговор (9)

Апстракт (10)

Abstract (11)

1. Увод (13-35)

2. Путовања хришћана у апостолско доба (36-92)

- 3. Путовања хришћана у постапостолско доба (93-246)
- 4. Значај хришћанских путовања за јединство Цркве (247-258)
- Резиме (259-265)
- Скраћенице (266-267)
- Извори (268-269)
- Литература (270-285)
- Индекс библијских цитата (286-290)
- Индекс појмова (291-292)
- Индекс географских појмова (293-294)
- Индекс места из текстова апостолских Отаца (295-296)
- Индекс имена (297-300)

Увод у Нови Завет: Основи новозаветне науке I, Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања, Београд 2010 (ISBN 978-86-7405-070-5). Уџбеник који је кандидат написао првенствено за потребе студената који похађају предмет Увод у Нови Завет. Уџбеник и по садржају и по обиму испуњава наставно-педагошке стандарде и нуди увиде у савремено стање на пољу научне дисциплине Увода у Нови Завет.

Садржај:

- Списак скраћеница (8-10)
- Предговор (11-12)
- 1. Увод (13-22)
- 2. Општа помагала за проучавање Новог Завета (23-28)
- 3. Канон Светог Писма Новог Завета (29-39)
- 4. Ранохришћанска хронологија (40-48)
- 5. Ранохришћански списи изван канона Новог Завета (49-54)
- 6. Усмено хришћанско предање – предлитерарне форме (изван текстова канонских Јеванђеља) (55-59)
- 7. Личност и списи светог апостола Павла (60-129)
- 8. Настанак синоптичких Еванђеља – од усмених предања до писане речи (130-141)
- 9. Синоптичка еванђеља (142-175)
- 10. Јовановски списи (176-199)
- 11. Посланица Јеврејима (200-203)
- 12. Посланица Јаковљева (204-206)
- 13. Посланица Јудина (207-208)
- 14. Посланице Прва и Друга Петрова (209-213)
- Индекс библијских цитата Новог Завета (214-223)

Индекс делâ црквених писаца (224)

Индекс делâ античких аутора (224)

„Социјална правда у Новом Завету. Једна скица“ , Саборност: Теолошки годишњак, год. IV (2010) 15–39.

Прегледни научни рад који се бави односом раних хришћана према социјалној правди која је остваривана у оквиру црквених заједница.

„Значај археологије за истраживања историјског Исуса. Херменеутика артефакта“, Саборност: теолошки годишњак, год. IV (2010) 355–359.

Кратка научна расправа о утицају нових археолошких открића за разумевање историјског периода у коме делује Исус Христос.

„Mission completed? Η κατανόηση της ιεραποστολής στις Πράξεις των Αποστόλων του Λουκά“, Црквене студије, год. VII, бр. 7 (2010) 55–65.

Оригинални научни рад који на основу егзегезе Дела апостолских указује на то да апостол Лука, иако путујућу мисију везује за апостолско доба, не сматра да је мисија Цркве задатак који су апостоли већ обавили.

„The First Miracle of the Son of God in the Gospel of Mark (Mark 1, 21–28). A Contribution to Mark’s Christology“, Sacra Scripta, год. VII, бр. 2 (2010) 185–201 (Научни часопис са листе престижних светских часописа за поједине научне области коју утврђује Универзитет на предлог факултета).

Оригинални научни рад који се бави наративном теологијом, односно христологијом Еванђеља по Марку, постулирајући Мк 1,21–28 као програмски текст који сажима христолошке теме које доминирају у целокупној приповести Еванђеља.

„Смисао или смислови библијског текста? Прилог за један херменеутички нацрт“, Српска теологија данас, књ. 2: Зборник радова Другог годишњег симпосиона (ПБФ Београд, 28-29. мај 2010), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ 2011, 21–25.

Рад представља нацрт могуће православне библијске ерминевтике. Зарачунавајући савремена кретања на пољу философске и библијске ерминевтике, долази до покушаја интеграције православног, црквеног доживљаја Светог Писма у контекст модерних ерминевтичких теорија.

„Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Η Μακεδονία στην εποχή της Καινής Διαθήκης, Βιβλική Βιβλιοθήκη 23, Εκδόσεις Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2002, 302. стр.“, Богословље, год. LXX, бр. 1 (2011), 172–175.

Стручна рецензија монографије која се бави специфичном рецепцијом еванђелске поруке на простору римске провинције Македоније.

„Новозаветна наука и савремене религијске студије“, Саборност: Теолошки годишњак, год. V (2011) 291–296.

Кратка научна расправа која се бави актуелном тематиком покушаја интеграције библијских студија у опште религијске студије и критички се осврће на ове тенденције.

„Нови Завет и философија“, Саборност: Теолошки годишњак, год. V (2011) 297–302.

Кратка научна расправа која се бави односом теологије и философије у списима Светог Писма Новог Завета.

„Οι περιοδεύοντες ιεραπόστολοι στη Συρία στο Ευαγγέλιο κατά Ματθαίον και στη Διδαχή“, Црквене студије, год. VIII, бр. 8 (2011) 153–163.

Оглед на тему путујуће мисије у Еванђељу по Матеју и Учењу Дванаесторице апостола. На основу интертекстуалних увида указује се на дословну рецепцију мисионарске заповести у Еванђељу по Матеју у појединим хришћанским круговима у Сирији.

„Књижевне форме тумачења Новог Завета и њихова рецепција код српских тумача“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 10, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 27-28. мај 2011), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2011, 13–25.

Општа пројектна тема која представља увод у теме које ће бити обрађиване у току пројектног циклуса. Свето Писмо Новог Завета тумачило се и тумачи се кроз разне књижевне форме, од којих су неке нашле своје место у историји српских тумачења.

„Peter Kuhn (прир.), Gespräch über Jesus. Papst Benedikt XVI. Im Dialog mit Martin Hengel, Peter Stuhlmacher mit seinen Schülern in Castelgandolfo 2008. Im Auftrag der Joseph Ratzinger Papst Benedikt XVI. – Stiftung, Mohr Siebeck, Tübingen 2010, 137 стр. ISBN 978-3-16-150441-9“, Теолошки погледи, год. 41, бр. 2 (2011) 169-173.

Стручна рецензија књиге која је изазвала велику пажњу теолошке јавности на Западу.

„The Parables: A Theological Approach. Reading Parables in the Context of the Orthodox Church“, у: Gospel Images of Jesus Christ in Church Tradition and in Biblical Scholarship. Fifth

International East-West Symposium of New Testament Scholars (Minsk, September 2 to 9. 2010), прир. С. Karakolis, K.-W. Niebuhr and S. Rogalsky, WUNT 288, Tübingen: Mohr Siebeck Verlag, 2012, 291–312.

Прилог је посвећен ерминевтици параболâ у Светом Писму Новог Завета, патристичким студијама и савременој православној теологији. У тексту долази до покушаја вршења креативне синтезе између модерних приступа параболома и предањском тумачењу истих у Православној Цркви. Рад указује на разлоге занемарености патристичких тумачења параболâ у западној новозаветној науци, као и на неоправданост оваквог стања.

„Intentio auctoris. Смисао који аутор даје библијском тексту: првобитни и/или један?“, Српска теологија данас, књ. 3: Зборник радова Трећег годишњег симпозиона (ПБФ Београд, 27-28. мај 2011), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ 2012, 11–18.

Саопштење се бави ерминевтичким импликацијама трагања за хипотетичким смислом текста који је аутор имао на уму у тренутку писања текста. Рад показује да смисао текста никада не остаје један већ се, по сведочанству патристичких тумачења, преображава у више смислова, од којих сваки налази своју конкретну примену у црквеном животу.

“А σοφία kifejzés Pál szóhasználatában. Kísérlet egy szöveg-pragmatikus elemzésre“, у: B. György (прир.), Isteni Bölcsesség Emberi Tapasztalat. Szegedi Nemzeközi Biblikus Konferencia 2011. szeptemeber 8–10, JATEPress, Szeged 2012, 79–88.

Саопштење на научном скупу које показује да се софиологија код Апостола Павла константно доводи у везу са конкретним међуљудским односима у заједници. „Мудрост“ није циљ сама себи или промоцији појединаца већ, црквено схваћена, служи за изграђивање заједнице верујућих у Распетог и Васкрслог Христа.

„Значај критике текста за српске преводе Новог Завета: део први“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 11, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 23. децембар 2011), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 31–41.

Пројектна тема која скицира теоријску поставку критике текста, њену историју и савремене токове на овом научном пољу.

„Μᾶς ὑναῖκὸς ἄνδρα - 1Тим 3, 2 у сукобу интерпретација“, Богословље, год. LXXI, бр. 1 (2012) 63–72.

Оригинални научни рад нуди најпре кратак историјски преглед тумачења 1Тим 3,2 и потом једно могуће тумачење.

„Lukas Vischer, Ulrich Luz and Christian Link, *Unity of the Church in the New Testament and Today*, Cambridge: W. B. Eerdmans Publishing Company 2010, 254 стр, ISBN: 978-08028-6376-8“, Богословље, год. LXXI, бр. 1 (2012) 118–121.

Стручна рецензија једне од најзначајнијих књига на тему јединства Цркве које су се појавиле у неколико последњих деценија.

„Значај критике текста за српске преводе Новог Завета: део други“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 12, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 25-26. мај 2012), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 31–39.

Пројектна тема која се бави значајем достигнућа на пољу савремене критике текста за будуће преводе Светог Писма Новог Завета на српски језик.

„Weisheit und Liebe bei Paulus. Versuch einer text-pragmatischen Analyse des 1 Korintherbriefes“, *Evangelische Theologie* 1 (2013) 51–65.

На основу текстуално-прагматичке анализе 1. Посланице Коринћанима указује се на тесну повезаност средишњих термина наведеног списка: мудрости, духовности и љубави. Рад представља креативан прилог актуелној дискусији тематике међу истраживачима Светог Писма Новог Завета.

„Предговор“, у: О. Кулман, *Држава у Новом Завету*, Београд: Отачник 2013, 5–7.

Стручни предговор једном класику теолошког промишљања односа Цркве и државе.

„Bischofsamt und Ehe im 1Tim 3,2“, *Biblische Notizen. Neue Folge* 158 (2013) 119–134.

Оригинални научни рад нуди кратку историју тумачења 1Тим 3,2 и потом једно могуће тумачење спроведено на основу различитих методолошких приступа библијском тексту, уз паралеле из античке литературе.

„Psalm 110 im Neuen Testament und in der frühen Kirche. Von der Christologie zum Gemeindeaufbau“ *Sacra Scripta* 1 (2013) 96–109. (Научни часопис са листе престижних светских часописа за поједине научне области коју утврђује Универзитет на предлог факултета).

Саопштење на научном скупу показује на примеру рецепције Псалма 110 у Светом Писму Новог Завета креативну употребу библијских текстова Старог Завета у Новом у различитим контекстима и са различитим циљевима.

„Разумети демитологизацију“, у: В. Вукашиновић (прир.), *Криза савремених језика теологије*, Београд 2013, 59–73.

Саопштење на научном скупу нуди кратак опис и вредновање теологије Рудолфа Бултмана са становишта модерне библијске ерминеутике и антропологије.

„Von Jesus zu Christus oder von Christus zu Jesus. Exegetisch-hermeneutische Erwägungen zu Mk 1,1“, у: B. Geoergy (прир.), *Jézustól Krisztusig*. 24. Nemzetközi Biblikus Konferencia, JATEPress, Szeged 2013, 111–120.

Прилог нуди сажето тумачење изворног наслова Еванђеља по Марку (Мк 1,1) и неколико размишљања на тему ранохришћанске историографије са становишта православног искуства читања и разумевања Светог Писма.

„Εντολή και παραίνεση στην Αγία Γραφή“, у: S. Zoumpoulakis (прир.), *Η επιστροφή της ηθικής. Παλαιά και νέα ερωτήματα*, Artos Zois, Athens, 2013, 37–52.

Саопштење на научном скупу на тему значаја етике у православној теологији. Рад се бави основним књижевним врстама за посредовање етичке поруке у библијским списима, заповестима и паренезама.

„James Buchanan Wallace, Snatched Into Paradise (2 Cor 12: 1–10). Pauls’ Heavenly Journey in the Context of Early Christian Experience, BZNW 179, De Gruyter, Berlin/New York 2011, стр. 391“, Богословље 1 (2013) 257-261.

Стручна рецензија књиге америчког православног новозаветника на тему значаја патристичких увида за савремену егзегезу конкретних новозаветних текстова.

„Значај критике текста за српске преводе Новог Завета. Део трећи: перспективе за будући рад“, у: Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 13, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 21. децембар 2012), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 36–42. М45-1,5

Пројектна тема која покушава да назначи даље правце у оквиру припреме новог превода Светог Писма Новог Завета на српски језик.

„Коментар као књижевна врста. Опште карактеристике“, у: Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 14, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 25. мај 2013), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 17–23.

Пројектна тема која нуди основне поставке коментара као књижевне врсте, како у античком тако и у хришћанском контексту.

Стручни преводи:

Са немачког:

Михаил Фидровиц, Теологија црквених Отаца. Основе ранохришћанског промишљања вере, Београд: Институт за теолошка истраживања (у припреми за штампу)

Са грчког:

Х. Јанарас, „Људска права и православна Црква“, Р. Биговић (прир.), Људска права у хришћанској традицији, Београд: Службени гласник 2009, 113–121.

К. Деликонстадис, „Права човека. Философски приступ“, Р. Биговић (прир.), Људска права у хришћанској традицији, Београд: Службени гласник 2009, 123–137.

Ј. Петру, „Карта основних права и питање вредности“, Р. Биговић (прир.), Људска права у хришћанској традицији, Београд: Службени гласник 2009, 139–147.

Ј. Петру, „Људска права и солидарно друштво. Препород добровољног рада у наше време“, Р. Биговић (прир.), Људска права у хришћанској традицији, Београд: Службени гласник 2009, 149–156.

Д. Литл, „Људска права и одговорности у плуралистичком свету“, Р. Биговић (прир.), Људска права у хришћанској традицији, Београд: Службени гласник 2009, 157–165.

Х. Караколис, „Новозаветна наука у православној Цркви и теологији: потреба и изазов једне синтезе“, Богословље, год. LXIX, бр 1–2 (2010) 50–71.

Са енглеског:

Ј. Каравидопулос, „Од римске политике до хришћанске теологије – трансформација савремене политичке терминологије у нову теолошку терминологију у 1. Посланици Солуњанима апостола Павла“, Теолошки погледи 2/2012, 273–280.

Од избора у звање ванредног професора кандидат је објавио следеће радове:

„Коментар на Еванђеље по Јовану Емилијана Чарнића“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 15, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 14. децембар 2013), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2014, 40–46. **М 63**

У раду се аутор бави карактеристикама тумачења Еванђеља по Јовану од стране српског новозаветника и некадашњег професора Православног богословског факултета Емилијана Чарнића. Аутор констатује претежно дескриптиван стил тумачења и избегавање ангажовања историјског критицизма на местима где би то било неопходно.

„Невоље с покривалом: позадина спора у 1Кор 11,2-16“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 16, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 30. мај 2014), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2014, 30-36. **М 63**

У раду се аутор бави комплексним местом у 1Кор 11,2-16, при чему се прецизно анализира аргументација апостола Павла. Допринос рада је значајан када је реч о реконструкцији аргументације које су могле користити коринтске жене приликом образлагања својих ставова везаних за покривало на сабрањима.

„Читајући Павла с Агамбеном: Философски коментар на Посланицу Римљанима“, Теолошки погледи 3 (2014) 679-700. **М 53**

Оригинални научни рад. Аутор се бави Агамбеновим тумачењем кључних појмова Посланице Римљанима, при чему се констатује да Агамбен не уважава увиде историјске критике која у теолошком мишљењу апостола Павла не види кохерентни философски систем, већ пре свега теолошко мишљење у развоју, прожето прекидима и варијацијама и суштински зависно од проблематике одређење ситуације у којој се налазе његови адресати.

„‘Не више до онога што је писано’. Ерминевтички значај 1Кор 4,6б“, Богословље, год. LXXIII, бр. 2 (2014) 117-126. **М 51** (посебном одлуком Универзитета)

Оригинални научни рад. Аутор се бави различитим интерпретативним решењима једног од најтеже разумљивих места у Новом Завету 1Кор 4,6б: „не више од онога што је написано“. У контексту мноштва интерпретација овог места, аутор заузима сопствену и иновативну позицију, износећи тезу да ово место треба протумачити тако да апостол Павле позива своје адресате да не тумаче Стари Завет другачије од тумачења која им је он претходно изнео у Посланици.

Који чита да разуме: теме из Светог Писма Новог Завета, Београд: Хришћански културни центар „др Радован Биговић“: Православни богословски факултет, Библијски институт 2015, XIV, 278 стр. ISBN 978-86-85273-34-6.

Садржај: (стр. VII–VIII)

Реч уредника (IX–X)

Предговор аутора (XI–)

I. Еванђеље

Родослов Исуса Христа (1-4)

Ко су „сиромашни духом“ из Мт 5, 3? – покушај једног алтернативног тумачења – (5-8)

Браћа и сестре Исуса Христа (9-12)

Хула на Духа Светога (13-16)

Првоврховни Апостол (17-20)

„Синови су слободни“ (Мт 17, 26) (21-23)

Суд и праштање (Мт 18, 23–35) (24-27)

Христова есхатолошка беседа (28-31)

Цвети – почетак страдања Господњег (Мк 11, 1–11) (32-35)

Цару цареву, Богу Божије (Мк 12, 13–17) (36-38)

Две параболе о крају света (Мк 13, 28–37) (39-41)

Крсна смрт Господња (42-44)

Исповедање вере римског капетана (45-48)

Младић у празном гробу (Мк 16, 5) – ранохришћанска васкршња катихеза – (49-51)

Седамдесеторица апостола (52-55)

Прича о безумном богаташу (Лк 12, 16–21) (56-58)

Прича о блудном сину (Лк 15, 11–32) (59-68)

Парабола о неправедном управитељу (Лк 16, 1–13) (69-78)

О богаташу и Лазару (Лк 16, 19–31) (79-82)

О непрекидној молитви (Лк 18, 1–8) (83-86)

О томе како се треба молити (Лк 18, 9–14) (87-90)

Парабола о злим виноградарима (Лк 20, 9–19) (91-96)

Удовичине лепте (Лк 21, 1–4) (97-100)

Два ножа (101-104)

Пут у Емаус (Лк 24, 13–35) (105-115)

„Шта је теби до мене, жено?“ (116-119)

„Јелини“ у Еванђељу по Јовану (Јн 7, 35; 12, 20) (120-123)

Тројезични крсни натпис (Јн 19, 20) (124-126)

Нова породица под крстом (Јн 19, 25–27) (127-129)

„Не дотичи ме се“ (130-134)

„Господ мој и Бог мој!“ (135-138)

Наслеђе Апостола Јована (139-142)

Марија Магдалина према сведочанствима канонских Еванђеља (143-147)

Још једно „изгубљено Еванђеље“? (148-152)

II. Апостол

Ломљење хлеба у Делима апостолским (2, 42.46; 20, 7) (153-155)

Ломљење хлеба у Делима апостолским 27, 33–38 (156-158)

Јовановска Педесетница и Дела апостолска (159-162)

„Слаби“ и „јаки“ у вери (Рим 14, 1; 15, 1) (163-168)

- Поздрав Руфу и мајци (Рим 16, 13) (169-171)
- Поделе у Коринту (1Кор 1, 10–17) (172-177)
- Поглавари овога века (1Кор 2, 8) (178-180)
- Преступ коринтског блудника и казна (1Кор 5, 1–5) (181-186)
- Хришћани пред незнабожачким судовима (1Кор 6, 1–8) (187-190)
- Поделе и подвајања: нужност или недопустиво стање (1Кор 11, 17–19) (191-194)
- Дарови Духа Светога (195-197)
- Дар говорења језика (198-201)
- Жене у Новом Завету (202-210)
- „Крштавање за мртве“ (1Кор 15, 29) (211-217)
- „Жалац у тело“ (2Кор 12, 7) (218-223)
- Сукоб у Антиохији (Гал 2, 11–14) (224-229)
- Ране Исусове (Гал 6, 17) – Апостол Павле о крсној смрти Господа Исуса Христа – (230-232)
- Философија у Колоси (Кол 2, 8) (233-238)
- Богатство и сиромаштво у Посланици Јаковљевој (239-244)
- Јаков Заведејев, Јаков Алфејев и Јаков, брат Господњи (245-248)
- Препоруке за даље читање (249-252)
- Индекс библијских стихова (253-270)
- Индекс имена библијских личности (271-273)
- Индекс библијских топонима (274)
- Индекс имена осталих личности, аутора и топонима (275)
- Рецензија: А. Ђаковац, Православље 1167 (2015) 36-37.
- Приложени зборник текстова представља плод вишегодишњег рада аутора који је резултирао кратким и лако схватљивим прилозима на тешке и непосредно неразумљиве теме Светог Писма Новог Завета. Књига је писана једноставним стилем и намењена је широј публици. Међутим, иза приступачног језика и стила налазе се стручни и научни увиди који су компатибилни са најновијим достигнућима на пољу новозаветне науке. У овој књизи аутор успева да на научно-популаран начин приближи и појасни она места из Новог Завета која најчешће стварају потешкоће читаоцима. Књига је леп пример споја науке и популарног саопштавања научних резултата у приступачној форми излагања.
- „Апостолска моћ и немоћ: снага писане речи и слабост телесног присуства у 2Кор 10–13“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 17, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 5. децембар 2014), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 19-26. **М 63**

Аутор нуди преглед проблема везаних за 2Кор 10 – 13, како у погледу интегритета текста Посланице, тако и у погледу њеног садржаја. Реконструише се могућа комуникациона ситуација и нуде се оригинална решење за разумевање овог одељка.

„Εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται (Фил 1,18). Апостол Павле у спору са браћом“, Српска теологија данас 2014, књ. 6: Зборник радова Шестог годишњег симпозиона (30. мај 2014), ур. Р. Поповић, Београд: Православни Богословски Факултет 2015, 361–366. **М 63**

Саопштење на скупу од националног значаја износи анализу и тумачење Фил 1,18. Објашњава се комуникациона ситуација и постулира се могући повод и разлог за наведену формулацију. Наиме, мисија апостола Павла је била оспоравана од неких других мисионара и хришћана, те овај стих треба схватити као део полемике апостола са њима.

„Die Schrift im Dienst der gesunden Lehre. Text-pragmatische Erwägungen zu 2Tim 3,14-17“, Annali di storia dell'Esegesi 32/2 (2015) 309-324. **М 24**

Овим оригиналним научним радом аутор се укључује у актуелну међународну полемику везану за теологију Пастирских посланица. Иако се чини да аутор 2Тим придаје Писму (јудејском Писму) велики теолошки значај и користи чувени појам „све је Писмо богонадахнуто“, он истовремено уводи низ ограничења у тумачењу Писма, првенствено кроз „традицију“ која представља извесну контролну инстанцу сваког тумачења. Аутор 2Тим формулише своје ставове у оквиру полемике са противницима који су се очигледно позивали на Писмо када су износили своје теолошке ставове.

„Is there Orthodox Exegesis? Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies“, Ortodoksia 55 (2015) 7-42. (листа престижних светских часописа Универзитета у Београду изједначена са часописима из категорије **М 21-23**)

Оригинални научни рад се бави главним карактеристикама и аспектима православне херменеутике. Наиме, у савременој библијској херменеутици се води дијалог између разних „контекстуалних херменеутика“ које траже свој идентитет унутар научног дискурса. Једна од њих је и православна библијска херменеутика која нуди свој доживљај и разумевање Библије. Рад је први у низу радова аутора из ове тематике. У њему формулише извесне поставке које ће разрадити у књизи.

„У опасности на мору (2Кор 11, 26): путеви комуникације ранохришћанске мисије у античком свету“, у: Када Израил беше дете: зборник радова из библијске теологије у част професора Драгана Милина, прир. Р. Кубат, Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Библијски институт 2015, 49-58. **М 63**

Ово поглавље у тематском зборнику у част професора Драгана Милина је обрађује значај мобилности морским путевима античког света за ранохришћанску мисију.

„A. Merkt, 1. Petrus, Teilband 1, Vandenhoeck - Ruprecht, Goettingen 2015“, Теолошки погледи 3 (2015), 744-745. **М 53**

Рад предочава важност патристичких тумачења за савремену библистику. Осврћући се на књигу која 1. Петрову посланицу коментарише уз помоћ патристичких материјала, аутор указује на пораст интересовања за патристичка тумачења Писма у савременој библистици.

„The Holy Spirit and the Church in the Gospel of John. A Discourse Analysis of John 20,19-23“, у: The Holy Spirit and the Church according to the New Testament. Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars, Belgrade, August 25 to 31, 2013, ур. Р. Dragutinovic, K.-W. Niebuhr, J. B. Wallace, WUNT, Tübingen: Mohr Siebeck 2016, 134-151. **М 31**

Саопштење на Међународном скупу по позиву, штампано у целини. У овом раду аутор на оригиналан начин – путем дискурзивне анализе – тумачи Јн 20,19-23. Дискурзивна анализа овог текстуалног одељка је показала да је догађај Духа Светога у Еванђељу по Јовану схваћен као ултимативни догађај заједнице и заједничарења што јовановску пневматологију чини неодвојивом од јовановске еклисиологије.

„Tobias Nicklas, Jews and Christians?: Second-Century „Christian“ Perspectives on the „Parting of the Ways“ (Annual Deichmann Lectures 2013)“, Теолошки погледи / Theological Views XLIX (1/2016), стр. 181–183. **М 53**

У раду аутор дискутује најновије тенденције у схватањима односа јудејства и раног хришћанства. Узимајући за повод књигу Т. Никласа, аутор представља новију тенденцију која се састоји од наглашавања изузетне блискости јудаизма и хришћанства у првим вековима.

„Епистоларна биографија. Још један покушај хронологизације посланица апостола Павла“, Богословље 1 (2016), 36-43. **М 51** (посебном одлуком Универзитета)

Рад представља опширну анализу феномена „еписоларне биографије“ апостола Павла. Овај покушај је углавном проблематичан пошто се најпре датирају посланице апостола Павла, па се на основу дате хронологизације исписује биографија апостола. Овај покушај се често испоставља као крајње субјективан и не доноси нешто посебно вредно и другачије у односу на постојеће методологије.

„Ulrich Luz, Exegetische Aufsätze [Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament 357]“, Теолошки погледи XLIX (2/2016), 408–410.

Рад је рецензија књиге која сумира рад У. Луца на пољу хипотезе два извора – нарочито су значајне његове реконструкције Извора изрека и радова на Еванђељу по Матеју. **М 53**

Ernst Dassmann, Die eine Kirche in vielen Bildern. Zur Ekklesiologie der Kirchenväter [Standorte in Antike und Christentum 1 ; Stuttgart: Anton Hiersemann, 2010“, Теолошки погледи XLIX (2/2016), 410–412. **М 53**

Рад је рецензија једне од ударних студија на пољу библијске и патристичке еклисиологије. Сликровити језик који се користи за Цркву показује да се ранохришћанска и патристичка еклисиологија развијала у матрици метафоричког језика, много више него на философско-концептуалног.

„Ταῦτα πάσχω (2Tim 1,12) Wer verfolgt wen in den Pastoralbriefen?“, Ephemerides Theologicae Lovanienses 92/3 (2016) 469-486. **М 24**

У овом оригиналном научном раду, аутор износи тезу да се заједнице којима су упућене Пастирске посланице не налазе у ситуацији прогона, мада у тексту постоје индиције за тако нешто. Чини се да аутор Пастирских посланица пре постулира ситуацију прогона да би из ње аргументовао против противника у заједници који се представљају као они који благују, за разлику од страдајућег апостола.

„ΧΑΡΙΣ у 2Кор 8–9. Неке преводилачке недоумице и могућа решења“, Богословље 2 (2016), 114-121. **М 51** (посебном одлуком Универзитета)

У овом оригиналном научном раду аутор се бави одељком 2Кор 8-9, једним од најпознатијих одељака у Новом Завету који се односи на социјалну правду и социјалну солидарност у раној Цркви. Аутор предлаже да се појам „благодат“ схвати не само као духовна стварност, већ и као материјално давање, те да се предузму и одговарајућа преводилачка решења.

„Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστόν (2Tim 2,8): Jesusgeschichte und Pauluserzählung in den Pastoralbriefen“, у: P. Dragutinović – T. Nicklas – G. Rodenbiker – V. Tatalović, Christ of Sacred Stories, WUNT II, Mohr Siebek, Tübingen 2017, 177-190. **М 31**

Саопштење на међународном скупу по позиву, штампано у целини представља још један у низу радова на пољу Пастирских посланица. Аутор се овога пута бави христологијом ових посланица. Специфичност христологије Паст је у томе што се главни јунак – апостол Павле – наративно представља као онај који дели судбину Исуса Христа. Иако аутор Паст не показује неко изразито познавање еванђелске приче о Исусу Христу, начин на који представља страдајућег апостола указује на то да је он ту причу веома добро познавао и вешто је наративно уткао у лик апостола Павла.

„Blažena Djevica Marija u pravoslavlju: sjaj Crkve i ikona ljudske ljepote“, у: Darija DAMJANOVIĆ BARIŠIĆ, Ivica RAGUŽ, Boris VULIĆ (prir.), Gospi Tekijskoj. Zbornik radova, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, Đakovo 2017, 127-133. **М 31**

Саопштење на међународном скупу по позиву, штампано у целини је допринос аутора на пољу новозаветне теотокологије. Аутор излаже новозаветне портрете Свете Марије, мајке Исуса Христа, наглашавајући нарочито њену повезаност за Црквом и уопште људском лепотом.

„Милост хоћу, а не жртвоприношење (Мт 9,12; 12,7)“ , Богословље 1 (2017) 64-72. **М 51** (посебном одлуком Универзитета)

Овај оригинални научни рад нуди егзегезу Мт 9,12; 12,7 покушавајући истовремено да овај текст актуализује на одређене савремене теме. Еванђелска антропологија је јасна: највећа светиња је човек, и човек не сме бити подређен или жртвован религијским обредним праксама.

“The Advantage of Having the Scriptures. An Exegesis of Romans 3,1-20”, in: C. Breytenbach (ed.), God's Power for Salvation: Romans 1,1-5,11, COP 23, Brill, Leiden 2017, 97-115. ISBN: 978-90-429-3534-1 **М 31**

Ово саопштење на међународном скупу по позиву, штампано у целини нуди детаљну и прецизну егзегезу Рим 3,1-20. У питању је један од најтеже разумљивих текстова апостола Павла у коме он истовремено сажима претходну и развија наредну аргументацију у свом дискурсу. У мноштву могућих и понуђених интерпретација овог одељка аутор формулише сопствену позицију која гласи да се предност Јудејаца у томе што имају Писмо састоји у томе што су они управо из Писма могли очитати немоћ Закона и потребу са благодаћу Исуса Христа.

C. R. Holladay, Introduction to the New Testament. Reference Edition, Baylor University Press, Waco, Texas 2017, Богословље 1 (2017) 219-221. **М 51**

У овом раду ауторе рецензира монументални Увод у Нови Завет америчког научника Карла Холадеја. Аутор указује на неке занимљиве моменте у књизи који се углавном тичу оклевања америчке исагогике да усвоји извесне резултате историјског критицизма попут хипотезе два извора или дефтеропаловских посланица.

U. Luz, Theologische Hermeneutik des Neuen Testaments, Neukirchener Theologie, Neukirchen – Vluyn 2014, Богословље 1 (2017) 221-224. **М 51**

У овом раду аутор рецензира зборник чланка швајцарског новозаветника Улриха Луца. У зборнику су сакупљени ударни Луцови текстови на тему реконструкције Извора изрека Господњих и Еванђеља по Матеју.

Th. J. Kraus – M. Sommer (прир.), *Book of Seven Seals. The Peculiarity of Revelation, its Manuscripts, Attestation, and Transmission*, Теолошки погледи L (1/2017), 205–209. **М 53**

У раду се аутор бави критичким освртом на зборник радова посвећених Откривењу Јовановом. Најновија оптикрића на пољу рукописне традиције показују да је Откровење Јованово циркулисало у субверзивним и субкултурним црквеним круговима. Текстологија постаје све значајнија дисциплина на пољу проучавања овог ранохришћанског списка.

A. Puig Tàrrach – J. M. G. Barclay – J. Frey – O. McFarland (прир.), *The Last Year of Paul. Essays from Tarragona Conference, Juni 2013*“, Теолошки погледи L (1/2017), 209–212. **М 53**

Монументални зборник посвећен апостолу Павлу, односно његовим последњим годинама, изазвао је велику пажњу међународне јавности. Еминентни истраживачи из целог света покушавају да одговоре на енигму која се тиче последњих година апостола Павла и дискутују могућност његовог путовања у Шпанију.

„Weisheit und Liebe bei Paulus. Versuch einer text-pragmatischen Analyse des 1 Korintherbriefes“, у: В. Šijaković (прир.), *Durch Glauben Denken*, првобитно објављено у: *Evangelische Theologie* 1 (2013) 51-65.

На основу текстуално-прагматичке анализе 1. Посланице Коринћанима указује се на тесну повезаност средишњих термина наведеног списка: мудрости, духовности и љубави. Рад представља креативан прилог актуелној дискусији тематике међу истраживачима Светог Писма Новог Завета.

Рад је прештампан текст раније публикације кандидата.

„Увод у српско издање“, у: М. Мичел, Павле, Коринћани и рођење хришћанске херменеутике (прев. Фива Савковић), Манастир Градац 2017, VII – XII.

Аутор нуди прегледан и јасан увод у изузетну студију М. Мичел. Поред Увода у српско издање аутор је и стручни рецезент превода.

„Предговор“, у: М. Хенгел, Син Божји. Порекло христологије и историја јеврејско-јелинистичке религије, Sebastian Press 2017, 7-15.

Аутор уводи читаоца у кључне станице мисле М. Хенгела и његове студије о христологији апостола Павла.

J. Dušek – J. Roskovec (eds.), *The Process of Authority. The Dynamics in Transmission and Reception of Canonical Texts*, *Theologische Literaturzeitung*, Nr. 1 (2018) Column 37–39. **M 24**

Канонски процеси имају своју историју. Библијски списи су свој ауторитет стицали у мукотрпним процесима њихове рецепције, одбијања и прихватања. Кључну улогу у тим процесима одиграле су црквене заједнице које су списима давале или одузимале ауторитет. Један од најупечатљивијих показатеља је интезитет преписивања одређеног списка, односно његова посведоченост у рукописној традицији ране Цркве. Радови у зборнику се баве разним аспектима стицања ауторитета, тј. каноничности библијских списка.

Cosmin Pricop, *Die Verwandlung Jesu Christi*, xviii + 378pp. (Tübingen: Mohr Siebeck, 2016) ISBN 9783161536953 (= *Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament*, 2. Reihe 422) € 99, *Novum Testamentum* 4/59 (2017) 102-104.

У раду аутор још једном показује занимање за сва дешавања на пољу православне библијске херменутике. Рецензирајући студију румунског новозаветника аутор указује на потребу да се историјско-критичка метода херменутички преосмисли у контексту савремене теологије и да њена рецепција треба да буде пропраћена извесним херменутичким поставкама, „новом теоријом“ која не може бити идентична са античким обрасцима на које се православни библисти често позивају.

Hirsch-Luipold, Rainer, *Gott wahrnehmen. Die Sinne im Johannesevangelium*. *Ratio Religionis Studien IV*. Tübingen: Mohr Siebeck 2017. *Theologische Literaturzeitung*, Nr. 9 (2018) Column 888–889. **M 24**

Рад се осврће на нову студију из области јовановских истраживања Новог Завета. Аутор указује на важност наглашавања „чулног богопознања“ које студија излаже кроз одабране примере из Еванђеља по Јовану. Рецензирана студија представља изузетан допринос јовановској епистемологији, указујући на потребу промене парадигме на том пољу.

“New Testament Orthodox Hermeneutics in Eastern Europe: Background and Future Perspectives”, in Ch. Karakolis – E. Tsalabouni (прир.), *Orthodox Hermeneutics of the New Testament*, Volos 2018 (у штампи, потврда) **M 31**

Саопштење на Међународном скупу на конференцији Теолошке академије у Волосу у низу је радова на тему православне библијске херменутике. Аутор се критички осврће на положај библистике у оквирима савремене православне теологије, инсистирајући на потреби усвајања историјско-критичке методе кроз њено осмишљавање у теолошкој матрици искуства православне Цркве у прошлости и садашњости.

„What Can Be Expected From An Orthodox Biblical Exegesis? Some Hermeneutical Reflections“,

in: M. Meyer-Blanck (ed.), *Christentum und Europa*, WGTh, 2018, 376-387. **M 31**

Саопштење на Међународном скупу на редовној конференцији *Wissenschaftliche Gesellschaft der Theologen* у Бечу бави се темом православне библијске херменутике. Аутор покушава да позиционира православну библијску херменутуку у савременој библијској науци, истичући нарочито два важна догађаја за православну библистику: оснивање EELC огранка SNTS и Теолошку херменутуку У. Луца која јасно излаже принципе православне библијске херменутике и позива православне библисте на кретаиван дијалог са његовим ставовима.

“Voneinander lernen: Ökumenische Praxis am Beispiel der orthodoxen und christkatholischen Theologie”, *Internationale Kirchliche Zeitschrift* = 118 (2018) / 119 (2019), потврда о пријему и публиковању

У раду се описује дуга традиција сарадње два факултета, Старокатоличког факултета у Берну и Православног богословског у Београду, која је резултирала великим бројем стипендија које су додељиване српским богословима. Ова сарадња је отпочела још крајем 19. века и са мањим прекидима се одвија до данас.

“Две старозаветне катене у Посланици Римљанима (3,10–19; 15,7–13). Интертекстуалност и прагматика текста”, *Богословље* 77/1 (2018) 17–30. **M 51**

У овом раду аутор се бави анализом два одељка Посланице Римљанима 3,10–19; 15,7–13 која доводи у везу уз помоћ методе прагматичког тумачења текста. Испоставља се да је Рим 15,7-13 еклисиолошка експликација разматрања изнесених у катени Рим 3,1-20. У оба случаја кључну улогу у прагматици текста играју две опширне старозаветне катене које апостол ангажује у својој аргументацији.

W. Grünstäudl, U. Poplutz, T. Nicklas (прир.) *Der zweite Petrusbrief und das Neue Testament*, WUNT 397, Mohr Siebeck, Tübingen 2017, стр. 357, *Богословље* 77/2 (2018), 215-217. **M 51**

У раду аутор представља „new perspective of 1. Peter“, промену парадигме у новозаветној науци где се више пажње посвећује овом кратком и дуго занемарљивом спису и откривају његови дуго неуочени теолошки потенцијали.

Interpretation of Scripture in the Orthodox Church Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies, Christian Cultural Centre – Biblical Institute, Belgrade 2018. ISBN 978-86-85273-44-5.

Садржај:

Author's note

Foreword (Korinna Zamfir)

Foreword (John Fotopoulos)

1. The Contextual Interpretation of Scripture:

Introductory Remarks

2. The Eastern Orthodox Context: A Brief Overview

2.1. The Patristics as Mediator of the Biblical Message:

Scripture in Theology

2.2. Worship as Mediator of the Biblical Message:

Scripture in Faith

2.2.1. Formative Uses of Scripture

2.2.2. Arriving Directly at the Matter of the Text

(Identification)

2.2.3. Closeness and Distance to the Biblical Text

3. The Non-Reception of Historical-Critical Methodology in Orthodox Biblical Scholarship

3.1. Terminology

3.2. Methodology

3.3. Results of the Historical-critical Research

4. The Perspectives of Biblical Hermeneutics in

Eastern Orthodox Theology: Two Inputs for the Future

4.1. The EELC Project and its Impact on the Orthodox Biblical Scholarship

4.2. Ulrich Luz's View on Orthodox Hermeneutics

5. Proposals for the Future

5.1. Proposal 1 (Methodology)

5.2. Proposal 2 (Critical Research of the Past)

5.3. Proposal 3 (Legacy of the Fathers)

5.4. Proposal 4 (Context and dialogue)

6. The Voice of Orthodox Contextual

Hermeneutics: Concluding Remarks

Literature

Short Note about Author

Ова обимом невелика, али садржајем захтевна, књига нуди својеврстан резиме, односно међубиланс ауторовог рада на пољу библијске херменеутике. Књига је веома топло поздрављена од стране међународне јавности, о чему сведоче и два предговора књизи из пера реномираних стручњака на пољу новозаветне науке, Корине Замфир и Џона

Фотопулоса. Аутор нуди извесну „контекстуализацију“ православне библијске херменеутике и њено јасније мапирање на карти библијске херменеутике уопште. Нарочиту пажњу аутор посвећује контекстима у којима се рецепира и тумачи библијски текст у Православљу, наиме патристици и литургијској рецепцији Библије. Аутор сматра да је некритичко читање и усвајање тумачења Светих Отаца у великој мери учинило невидљивим њихов стварни допринос библијској херменеутици. С друге стране, креативно прочитана и актуализована патристичка тумачења нуде важне смернице за разумевање библијског текста. Све веће интересовање за патристичку егзегезу на глобалном нивоу обавезује православне библисте на откривање и критичко разматрање потенцијала патристике за савремену херменеутику. Литургијска рецепција библијског текста такође поседује значајне херменеутичке потенцијале. Питање је у којој мери је потребно текстове „дисанцирати“ и чувати од потпуне „идентификације“ са садашњим моментом рецепције. Аутор се залаже за недвосмислену рецепцију историјско-критичке методе у православним библијским студијама. Историјско-критичка метода чува другост и страност библијског текста у односу на садашњи тренутак и тако му омогућава пророчку и критичку дистанцу у односу на тумаче. С друге стране, историја учинка нас учи да текстови имају свој пут којим су стигли до нас и да проучавање тог пута, па и нас самих као станица на том путу, доприноси креативном дијалогу са прошлошћу. У сваком случају, аутор заузима јасну и аргументовану позицију у оквиру дијалога херменеутика који се одвија у свету библијских студија, сматрајући да, иако не постоји „православна егзегеза“ као неки „православни метод тумачења“, ипак се може говорити о православној библијској херменеутици која негује специфично разумевање библијске поруке у еклисијалном контексту.

“Crypto-fundamentalist Tendencies in the Orthodox Biblical Scholarship. Some Hermeneutical Observations”, *Bogoslovska smotra* (рад примљен за објављивање, потврда) **M24**

У овом раду аутор се бави фундаменталистичким читањима Библије, са посебним фокусом на овом феномену у српској теологији. Историјско-критичка метода је коректив фундаменталистичким читањима, те је њено усвајање и примена императив у образовном систему православних теолошких школа.

2. УСЛОВИ ЗА ЗВАЊЕ У ИЗБОР РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА. ОПШТИ УСЛОВИ: ОБАВЕЗНИ

На основу наведене биобиблиографије комисија констатује да су испуњени услови за избор у редовног професора и то по следећој категоризацији:

Искуство у педагошком раду са студентима

Кандидат поседује десетогодишње искуство наставног и педагошког рада на свим нивоима студија (основне, мастер, докторске) на Групи за Библистику, на Катедри за ужу научну област Библистика – Свето Писмо Новог Завета, где предаје предмете Увод у Нови Завет, Библијска ерминеутика, на мастер студијама Свет Новог Завета Методологију научног рада уже струке, *Novum Testamentum Patristicum*, и на докторским студијама предмет Контекстуална ерминеутика Новог Завета. Кандидат је био ментор на многим завршним и дипломским-мастер радовима, као члан комисија за одбрану радова (дипломских, мастер, докторских).

Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода

Педагошки рад кандидата је позитивно оцењен у мандату ванредне професуре: 2009/10: 5, 00; 2010/11: 4, 63; 2011/12: 4,75; 2012/13: 4,70; 2013/14: 4,65. У претходних пет година наставно-педагошког рада наставник је од стране студената оцењен на следећи начин: 2013/4: 4,76; 2014/15: 4,62; 2015/16: 4,40; 2016/17: 4,61; 2017/18: 4,61, а његов рад је пропраћен позитивним коменатрима студената, при чему се нарочито истиче професионалност кандидата, редовно одржавање наставе, разумљивост излагања материје и усаглашеност плана предавања и материје предвиђене предметом (приложена потврда из Студентске службе).

Радови објављени у категорије M21, M22 или M23 од избора у претходно звање из научне области за коју се бира (најмање један рад)

На основу увида у библиографију кандидата комисија констатује да је овај услов испуњен:

„Is there Orthodox Exegesis? Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies“, *Ortodoksia* 55 (2015) 7-42 (листа престижних светских часописа Универзитета у Београду изједначена са часописима из категорије **M 21-23**)

Радови објављени у категорији M24 од избора у претходно звање из научне области за коју се бира (најмање један рад)

На основу увида у библиографију кандидата комисија констатује да је овај услов испуњен:

„Die Schrift im Dienst der gesunden Lehre. Text-pragmatische Erwägungen zu 2Tim 3,14-17“, *Annali di storia dell'Esegesi* 32/2 (2015) 309-324. **M 24**

„Ταῦτα πάσχω (2Tim 1,12) Wer verfolgt wen in den Pastoralbriefen?“, *Ephemerides Theologicae Lovanienses* 92/3 (2016) 469-486. **M 24**

Hirsch-Luipold, Rainer, Gott wahrnehmen. Die Sinne im Johannesevangelium. *Ratio Religionis Studien IV*. Tübingen: Mohr Siebeck 2017. *Theologische Literaturzeitung*, Nr. 9 (2018) Column 888–889. **M 24**

J. Dušek – J. Roskovec (eds.), *The Process of Authority. The Dynamics in Transmission and Reception of Canonical Texts*, *Theologische Literaturzeitung*, Nr. 1 (2018) Column 37–39. **M 24**

“Crypto-fundamentalist Tendencies in the Orthodox Biblical Scholarship. Some Hermeneutical Observations”, *Bogoslovskia smotra* (рад примљен за објављивање) **M24**

Објављених пет радова из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије M24 може, један за један, да замени услов из категорије M51.

На основу увида у библиографију комисија констатује да је кандидат испуњава овај услов (радови објављени у часопису Богословље се посебном одлуком Универзитета из 2007. године свратсвају у категорију M51 за изборе у звања):

„‘Не више до онога што је писано’. Ерминевтички значај 1Кор 4,6б“, *Богословље*, год. LXXIII, бр. 2 (2014) 117-126. **M 51**

„Епистоларна биографија. Још један покушај хронологизације посланица апостола Павла“, *Богословље* 1 (2016), 36-43. **M 51**

„ΧΑΡΙΣ у 2Кор 8–9. Неке преводилачке недоумице и могућа решења“, Богословље 2 (2016), 114-121. **М 51**

„Милост хоћу, а не жртвоприношење (Мт 9,12; 12,7)“, Богословље 1 (2017) 64-72. **М 51**

“Две старозаветне катене у Посланици Римљанима (3,10–19; 15,7–13). Интертекстуалност и прагматика текста”, Богословље 77/1 (2018) 17–30. **М 51**

C. R. Holladay, Introduction to the New Testament. Reference Edition, Baylor University Press, Waco, Texas 2017, Богословље 1 (2017) 219-221. **М 51**

U. Luz, Theologische Hermeneutik des Neuen Testaments, Neukirchener Theologie, Neukirchen – Vluyn 2014, Богословље 1 (2017) 221-224. **М 51**

W. Grünstäudl, U. Poplutz, T. Nicklas (прир.) Der zweite Petrusbrief und das Neue Testament, WUNT 397, Mohr Siebeck, Tübingen 2017, стр. 357, Богословље 77/2 (2018), 215-217. **М 51**

Цитираност од 10 хетеро цитата.

Кандидат је приложио Потврду о броју хетероцитата добијеној у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у којој се констатује да је на основу претраге базе података Web of Science пронађено 3 хетероцитата (Потврда у прилогу). На основу претраге базе података Google scholar кандидат је приложио доказ о 6 хетероцитата (доказни материјал у прилогу). На основу сопствене претраге часописа, зборника и монографија кандидат је приложио доказ о 7 хетероцитата (доказни материјал у прилогу). У складу са увидом у приложени материјал комисија констатује да је кандидат приложио 16 хетероцитата и тиме испунио услов о хетероцитатима.

Хетероцитати на Web of Science:

1. The Holy Spirit and the Church according to the New Testament: Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars, Belgrade August 25 to 31. Author(s): Saunders, CD (Sounders, Craig D.). **Source:** Religious Studies Review, Volume 44. Issue 2 Pages: 221-221. Published Jun 2018.

2. The Holy Spirit and the Church according to the New Testament: Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars, Belgrade August 25 to 31. Author(s): Moxon, JRL

(Moxon, John R. L.). **Source:** Journal for the Study of New Testament, Volume 39, Issue 5, Pages 11-11. Published: Aug 2017.

3. The “Documents of the Council” of Florence and almost Six Centuries of History. Author(s): Baldi, D (Baldi, Davide). **Source:** Revista di Storia e Letteratura Religiosa. Volume 53 Issue: 2. Pages: 287-374. Published: 2017.

Хетероцитати на Google scholar:

4. The First Miracle of the Son of God in the Gospel of Mark (Mark 1,21-28), Sacra Scripta VIII (2010) 185-201. **Source:** G. H. Everett, Study Notes on the Holy Scriptures, 1981.

5. The First Miracle of the Son of God in the Gospel of Mark (Mark 1,21-28), Sacra Scripta VIII (2010) 185-201. **Source:** G. H. Everett, Implementing a Theme Based Approach for the Text Driven Preaching: Matthew’s Gospel a Test Case, 2015.

6. Увод у Нови Завет. Основе новозаветне науке I, Институт за Теолошка истраживања, Београд 2010. **Source:** L. Galus, Nastanak i integritet kanona Novoga Zaveta: filološko istorijska analiza, Religija i tolerancija 20 (2013), 65-87 [Фус. 24, стр. 74. Фус. 35, стр. 76].

7. „Is there Orthodox Exegesis? Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies“, Ortodoksia 55 (2015) 7-42. **Source:** K. Zamfir, Exegesis in a Multi-ethnic and Multi-confessional Region. Challenges and Responsibilities, Sacra Scripta 1-2 (2017) 51-72 [фус. 4 и др.].

8. Увод у Нови Завет. Основе новозаветне науке I, Институт за Теолошка истраживања, Београд 2010. **Source:** P. Perić – D. Radić, Dijalektika prvoga Adama i poslednjeg Adama u antropologiji apostola Pavla, Bogoslovska smotra, 85 (2015) 4, 1007–1025 [Фус. 3].

9. The Holy Spirit and the Church according to the New Testament: Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars, Belgrade August 25 to 31. **Source:** J. Wehneret, Sammelbände zum Neuen Testament 2000-2016, Teil 4, Theologische Rundschau 82 (2017), 40.

Самостално установљени хетероцитати:

10. „The Holy Spirit and the Church in the Gospel of John. A Discourse Analysis of John 20,19-23“, у: The Holy Spirit and the Church according to the New Testament. Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars, Belgrade, August 25 to 31, 2013. **Source:** A.

Dettwiler, *The Holy Spirit in the Gospel of John from a Western Perspective*, у: исто, 150 [фус. 52].

11. „Weisheit und Liebe bei Paulus. Versuch einer text-pragmatischen Analyse des 1 Korintherbriefes“, *Evangelische Theologie* 1 (2013) 51–65. **Source:** U. Luz, *Theologische Hermeneutik des Neuen Testaments*, Neukirchener Theologie, Neukirchen – Vluyn 2014, 432-433, фус. 35 и 38.

12. Мисија и комуникација у раном хришћанству. Путовања хришћана као израз јединства Цркве у Новом Завету и код апостолских Отаца. Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања, Београд 2010. **Source:** В. Таталовић, *Aqua et vinum: историја егзегезе и тумачење Савдбе у Кани Галилејској (Јн 2,1-12)*, у *Српска теологија у 20. веку* (прир. Б. Шијаковић), књ. 16 (2014), стр. 23, фус. 9.

13. „Поредак у хришћанском дому: социолошко-еклесијални аспекти породичних односа у Кол. 3, 18 – 4, 1 и Еф. 5, 22 – 6, 9“, *Богословље* год. LXVIII, бр 2 (2009) 27–42. **Source:** В. Таталовић, *Aqua et vinum: историја егзегезе и тумачење Савдбе у Кани Галилејској (Јн 2,1-12)*, у *Српска теологија у 20. веку* (прир. Б. Шијаковић), књ. 16 (2014), стр. 23, фус. 9.

14. *The First Miracle of the Son of God in the Gospel of Mark (Mark 1,21-28)*, *Sacra Scripta* VIII (2010) 185-201. **Source:** J. Nyström, *Jesus' Exorcistic Identity Reconsidered: The Demise of a Solomonic Typology*. In T. Hägerland (Ed.), *Jesus and the Scriptures: Problems, Passages and Patterns* Bloomsbury publishing 2016, стр. 73, фус. 16.

15. Мисија и комуникација у раном хришћанству. Путовања хришћана као израз јединства Цркве у Новом Завету и код апостолских Отаца. Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања, Београд 2010. **Source:** В. Перишић, *Игњатије Антиохијски. Епископ – мученик – богоносац*, Институт за теолошка истраживања, Београд 2012, стр. 35, фус. 117.

16. „Милост хоћу, а не жртвоприношење (Мт 9,12; 12,7)“, *Богословље* 1 (2017) 64-72. **Source:** Р. Иович, „Вкушение отчужения“. *Актуалние вопросы современаго богословия и церковной науки*, Санкт-Петербург: СПбПДА (2018), стр. 310, фус. 16.

Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33.

На основу увида у библиографију комисија констатује да је овају услов испуњен:

„The Holy Spirit and the Church in the Gospel of John. A Discourse Analysis of John 20,19-23“, у: The Holy Spirit and the Church according to the New Testament. Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars, Belgrade, August 25 to 31, 2013, ур. P. Dragutinovic, K.-W. Niebuhr, J. B. Wallace, WUNT, Tübingen: Mohr Siebeck 2016, 134-151. **М 31**

„Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστόν (2Tim 2,8): Jesusgeschichte und Pauluserzählung in den Pastoralbriefen“, у: P. Dragutinović – T. Nicklas – G. Rodenbiker – V. Tatalović, Christ of Sacred Stories, WUNT II, Mohr Siebek, Tübingen 2017, 177-190. **М 31**

„Blažena Djevica Marija u pravoslavlju: sjaj Crkve i ikona ljudske ljepote“, у: Darija DAMJANOVIĆ BARIŠIĆ, Ivica RAGUŽ, Boris VULIĆ (прir.), Gospi Tekijskoj. Zbornik radova, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, Đakovo 2017, 127-133. **М 31**

“The Advantage of Having the Scriptures. An Exegesis of Romans 3,1-20”, in: C. Breytenbach (ed.), God's Power for Salvation: Romans 1,1-5,11, COP 23, Brill, Leiden 2017, 97-115. **М 31**

„What Can Be Expected From An Orthodox Biblical Exegesis? Some Hermeneutical Reflections“, in: M. Meyer-Blanck (ed.), Christentum und Europa, WGTh, 2018, 376-387. **М 31**

“New Testament Orthodox Hermeneutics in Eastern Europe: Background and Future Perspectives”, in Ch. Karakolis – E. Tsalabouni (прir.), Orthodox Hermeneutics of the New Testament, Volos 2018 (у штампи, потврда) **М 31**

Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63.

На основу увида у библиографију комисија констатује да је овају услов испуњен:

„Коментар на Еванђеље по Јовану Емилијана Чарнића“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 15, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 14. децембар 2013), прir. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2014, 40-46. **М 63**

„Невоље с покривалом: позадина спора у 1Кор 11,2-16“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 16, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 30. мај 2014), прir. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет

2014, 30-36. **М 63**

„Εἴτε профάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται (Фил 1,18). Апостол Павле у спору са браћом“, Српска теологија данас 2014, књ. 6: Зборник радова Шестог годишњег симпозиона (30. мај 2014), ур. Р. Поповић, Београд: Православни Богословски Факултет 2015, 361–366. **М 63**

„Апостолска моћ и немоћ: снага писане речи и слабост телесног присуства у 2 Кор 10–13“, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књ. 17, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 5. децембар 2014), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 19-26. **М 63**

Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање.

На основу увида у библиографију комисија констатује да је овају услов испуњен:

Interpretation of Scripture in the Orthodox Church Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies, Christian Cultural Centre – Biblical Institute, Belgrade 2018. ISBN 978-86-85273-44-5.

Резултати у развоју научнонаставног подмлатка.

На основу документације приложене из Студентске службе комисија констатује да је кандидат као наставник и управник Библијског института дао значајан допринос развоју научнонаставног подмлатка. Кандидат је био ментор 62 дипломска рада и члан комисије за одбрану дипломских радова 54 пута. На вишим нивоима студија кандидат је такође дао значајан допринос:

Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације.

Кандидат је наставник на Докторским студијама са правом менторства. Био је члан 5 комисија за израду и одбрану докторских дисертација. Од октобра 2018. је председник Већа докторских студија.

Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким,

односно мастер студијама.

На мастер студијама кандидат предаје неколико предмета. Ментор је 25 радова и члан комисије за одбрану мастер радова 21 пут.

3. ТАБЕЛА Г2: ДОДАТНИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

3.1. СТРУЧНО ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

Кандидат је члан Редакције научног часописа Богословље и стручни рецензент у часописма Годишњак, Теолошки погледи, Sacra Scripta, Theologische Literaturzeitung и Филотеос.

Кандидат је приредио низ зборника научних радова и један Лексикон:

The Holy Spirit and the Church according to the New Testament. Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars, Belgrade, August 25 to 31, 2013, прир. P. Dragutinovic, K.-W. Niebuhr, J. B. Wallace, WUNT, Tübingen: Mohr Siebeck 2016.

Зборник од међународног значаја

P. Dragutinović – T. Nicklas – G. Rodenbiker – V. Tatalović, Christ of Sacred Stories, WUNT II/453, Mohr Siebek, Tübingen 2017.

Зборник од међународног значаја

Dragutinović, P. – Djogo, D. – Pavlović-Zeltner, I. – Smajić, A. (прир.), Tumačenja religijski "drugog" u Svetim spisima i njihove implikacije za formiranje javne komunikacije, Sarajevo 2019 (у штампи)

Зборник од међународног значаја

P. Кубат – П. Драгутиновић, Лексикон Библијске Егзегезе, Службени Гласник – Библијски институт ПБф, Београд 2018 (у публикацији кандидат је аутор већег броја одредница, као и преводилац низа одредница).

Аутор одредница и коаутор одредница: анализа, апофтегма, аутор, библијска теологија, двосмисленост/амбигва, дискурс, дискурсивна анализа, намера, интертекстуалност, историја облика/форми, историја појмова и мотива, код, конотација, контекст, креативни

одговор читаоца, литерарна критика/критика извора, парисија, приступ, семантичка анализа, синоптички проблем, синхрони приступ, скопос, смисао, снисхођење, структура, структурализам, текст, теорија перформативног говора, читалац.

Превед одредница са грчког и немачког: наративна анализа, религијско-историјска компаративна метода, ствар.

Кандидат је био председник организационог одбора научног скупа на Православном богословском факултету *The Holy Spirit and the Church according to the New Testament. Sixth International East-West Symposium of New Testament Scholars 2013.* и члан организационог одбора научног скупа *Christ of Sacred Stories 2014*, као и научног скупа *Der Blick auf den Anderen. Katholisch-orthodoxe Selbst- und Fremdwahrnehmung*, који ће бити одржан у септембру 2019.

На основу документације приложене из Студентске службе комисија констатује да је кандидат као наставник био ментор 62 дипломска рада и члан комисије за одбрану дипломских радова 54 пута. На вишим нивоима студија кандидат је на мастер студијама био ментор 25 радова и члан комисије за одбрану мастер радова 21 пут. Учествовао је у 5 комисија за израду и одбрану докторске дисертације.

Кандидат је био координатор Међународног пројекта *Tumačenje religijski "drugog" u Svetim spisima i njihove implikacije za formiranje javne komunikacije* који је финансирала организација DAAD, а у коме су учествовала четири факултета, наиме поред Православног богословског и Теолошког факултети из Ерлангена (Немачка) и Фоче (БиХ), као и Факултет исламских наука из Сарајева (потврда о пројекту приложена у материјалима). Кандидат је такође и учесник као истраживач-сарадник на пројекту „Српска теологија у 20. веку – фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина европском контексту: историјска и савремена перспектива“ који финансира Министарство просвете и науке (потврда о пројекту приложена у материјалима). Сарадник је на међународном пројекту *Research Associate of SUNTRA (Stellenbosch University New Testament Research Association)* на Теолошком факултету Универзитета Стеленбош, Јужноафричка Република, са правом ношења и употребе афилијације ове установе (потврда о пројекту приложена у материјалима).

3.2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Кандидат је члан престижних међународних организација чији се чланови бирају по

строгим научним и академским критеријумима: Studiorum Novi Testamenti Societas (SNTS) и Colloquium Oecumenicum Paulinum (COP). Кандидат је активни члан ових организација и тако доприноси видљивости факултета у широј међународној академској заједници (потврде о чланству су приложене у материјалима). Кандидат је пре стицања пуног чланства (2018) учествовао као гост на годишњим конференцијама Studiorum Novi Testamenti Societas (SNTS) 2009, 2010 и 2012. Кандидат је такође повремено анагажован у међународним организацијама SBL (Society of Biblical Literature) и EABS (European Association of Biblical Studies).

Кандидат је управник Библијског института од његовог оснивања 2014. За ову функцију је једногласно изабран на седници Библијске групе. На овој функцији био је покретач многих научних и научно-популарних пројеката који су за циљ имали популаризацију библијских наука, као што су организација научно-популарних трибина у Дому Омладине Београда, рада са студентима у области библиотекарства и каталогизације књига, израда приручника тумачења Новог Завета на лако разумљивом и приступачном језику и сл. Кандидат је припремио обиман e-learning курс из предмета Увод у Нови Завет. Кандидат је такође подстицао и подржавао издавачку делатност Библијског института путем бројних предговора и стручних редакција превода институтских издања. Библијски институт перманентно добија и реализује мање пројекте које финансира Канцеларија за вере Министарства просвете и Министарство културе.

Кандидат је шеф Катедре за Нови Завет на Групи за Библистику и управник Библијског института. Кандидат врши дужност председника Већа докторских студија на којој показује јасну тенденцију ка унапређењу и побољшању овог студијског програма. Кандидат је такође био члан Савета Православног богословског факултета (2015-2018) и руководиоца студијског програма – основне студије, практични смер (од 2010).

3.3. САРАДЊА СА ДРУГИМ, ВИСОКОШКОЛСКИМ, НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА, ОДНОСНО УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ ИЛИ УМЕТНОСТИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

Кандидат је као представник Православног богословског факултета руководио међународним пројектом Тумачења религијски "drugog" u Svetim spisima i njihove implikacije за formiranje јавне комуникације који је финансирала организација DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst), а у коме су учествовала четири факултета, наиме поред Православног богословског и Теолошког факултети из Ерлангена (Немачка) и Фоче (БиХ),

као и Факултет исламских наука из Сарајева (потврда о пројекту приложена у материјалима). У оквиру овог пројекта одржане су две конференције, по једна у Београду и у Сарајеву, у којима су учествовали излагачи са сва четири факултета. Коначни резултат пројекта је зборник радова са обе конференције који је штампан и који ће бити објављен у Сарајеву. Кандидат је такође и учесник као истраживач-сарадник на пројекту „Српска теологија у 20. веку – фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина европском контексту: историјска и савремена перспектива“ који финансира Министарство просвете и науке (потврда о пројекту приложена у материјалима). Активно учествује на овом пројекту кроз бројне публикације у зборницима и недавно као саприређивач Лексикона Библијске Егзегезе. Сарадник је на међународном пројекту Research Associate of SUNTRA (Stellenbosch University New Testament Research Association) (потврда о пројекту приложена у материјалима).

Кандидат је био гост истраживач на Теолошком факултету у Регенсбургу (Немачка) у јануару 2017. У октобру исте године кандидат је учествовао у размени наставника у оквиру Еразмус програма на Теолошком факултету у Ерлангену (Немачка) где је држао наставу. У јануару 2019 кандидат је гост професор по позиву на Теолошком факултету у Регенсбургу где држи курс из новозаветне етике и учествује као предавач на вишим семинарима за докторанте и професоре.

Кандидат је члан престижних међународних организација чији се чланови бирају по строгим научним и академским критеријумима: Studiorum Novi Testamenti Societas (SNTS) и Colloquium Oecumenicum Paulinum (COP). Кандидат је активни члан ових организација и тако доприноси видљивости факултета и Универзитета у Београду у широј међународној академској заједници (потврде о чланству су приложене у материјалима). Кандидат је такође повремено ангажован у међународним организацијама SBL (Society of Biblical Literature) и EABS (European Association of Biblical Studies).

Кандидат је био ангажован како у првом тако и у другом процесу израде акредитације на Православном богословском факултету у Београду, што га квалификује, као познаваоца теоријског утемељења наставе на Православном богословском факултету. Вршио је функцију члана Савета Православног богословског факултета (2015-2018), руководиоца студијског програма – основне студије, практични смер (од 2010), а тренутно је шеф Катедре за Нови Завет, управник Библијског института и председник Већа докторских студија.

Захваљујући честим контактима са колегама из иностранства, кандидат је ангажован у

изграђивању међуфакултетске сарадње са богословским факултетима у Атини, Берну, Регенсбургу, Јени, Цириху, Клуж-Напока и другде. Та сарадња је донела и доноси резултате у виду размене студената, даривања књига и међународних скупова.

4. Мишљење и предлог комисије

На основу увида у достављени конкурсни материјал, као и на основу изложеног, Комисија сматра да су се стекли сви услови законски услови да се **проф. др Предраг Драгутиновић** предложи за избор у звање редовног професора по конкурсном објављеном у публикацији *Послови* од 5. децембра 2018. године, па се стога **обраћа Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати реферат Комисије, и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду и Сенату Универзитета за избор др Предрага Драгутиновића у звање редовног професора за ужу научну област Библистика / Тежиште истраживања Свето Писмо Новог Завета, са пуним радним временом на Факултету.**

Београд, 17. 01. 2019.

Проф. др Игњатије Мидић, редовни професор
Православног богословског факултета Универзитета у Београду

Проф др. Родољуб Кубат, редовни професор
Православног богословског факултета Универзитета у Београду

Проф. др Војислав Јелић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Београду